

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Кафедра фінансів, обліку та економічної безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

Наталія ГВОЗДЕЙ
« 24 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК. 34 *Управлінський облік*

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

Освітня програма: Облік і оподаткування

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Робоча програма навчальної дисципліни «Управлінський облік» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування ОП «Облік і оподаткування».

Розробник: Дем'янишина О. А., доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки, кандидат економічних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки.

Протокол № 1 від « 24 » серпня 2023 року

В.о. завідувача кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки.

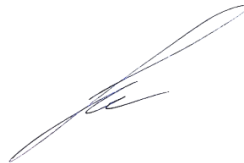

(Наталія ГВОЗДЕЙ)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

Протокол № 1 від «24» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

(Наталія ПАЧЕВА)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4 / 120	4 / 120
Курс	3	3
Семестр	6	6
Кількість змістових модулів із розподілом:	3	
Обсяг кредитів		
Обсяг годин, у тому числі:		
Аудиторні:		
Лекційні	30	8
Семінарські / Практичні	30	8
Лабораторні	-	
Самостійна робота	40	84
Індивідуальні завдання	20	20
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для підприємств, бюджетних організацій, банків та фінансово-кредитних установ і організацій (страхових, лізингових, колекторських компаній, фондових бірж, інвестиційних фондів тощо), які володіють фундаментальними теоретико-методологічними знаннями і практичними фаховими навичками з ефективного управлінського обліку; утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей у них, що засновуються на класичній тріаді: навчання-дослідження-громадське служіння.

Завдання дисципліни полягають у досягненні здобувачами вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК 03. Здатність працювати в команді.

ЗК 04. Здатність працювати автономно.

ЗК 06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ФК 02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ФК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції

суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

ФК 05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

ФК 08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання:

ПРН 04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПРН 05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН 06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН 08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Зміст управлінського обліку та поняття витрат

Тема 1. Управлінський облік: суть, завдання та взаємозв'язок з фінансовим обліком

Сутність управлінського обліку та етапи його розвитку. Місце управлінського обліку в системі управління.

Предмет, об'єкти та функції управлінського обліку. Порівняльна характеристика управлінського та фінансового обліку. Організація управлінського обліку на підприємстві.

Тема 2. Витрати і їх класифікація як основа побудови системи управлінського обліку

Класифікація доходів і характеристика їх основних видів. Загально-облікова та управлінська класифікація витрат за різними ознаками. Характеристика основних видів витрат. Характер реактування витрат на зміни в обсягу діяльності підприємства. Поведінка змінних і постійних витрат при змінах обсягу діяльності підприємства. Оцінка витрат і побудова їх функції. Методи визначення функції витрат, їх сутність і порівняльна характеристика.

Змістовий модуль 2.

Облік калькулювання витрат

Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними витратами

Характеристика і сфера застосування простого, позамовного, попередільного і нормативного методів обліку і калькулювання. Методика і техніка калькуляційних розрахунків. Характеристика і сфера застосування методу однорідних секцій, стандарт-косту та методу нормативного розподілу постійних витрат. Порівняльна оцінка вітчизняних і зарубіжних методів обліку повної собівартості продукції. Перехід від методів обліку, які ґрунтуються на об'ємних показниках діяльності до методів обліку витрат на основі видів діяльності (поопераційний облік).

Тема 4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами

Проблеми сучасного управлінського обліку. Необхідність і можливість переходу від обліку і калькулювання повної собівартості продукції до обліку і калькулювання неповної собівартості. Характеристика і сфера застосування простого директ-косту. Особливості розвинутого директ-косту, його переваги і можливості. Зародження і розвиток стратегічного обліку.

Тема 5. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами

Історія розвитку і впровадження нормативного методу обліку витрат і калькулювання. Порівняльна оцінка елементів методу стандарт-кост і нормативного методу. Організація нормативного господарства підприємства і складання нормативних калькуляцій. Облік зміни норм. Методика і техніка

обліку відхилень від норм. Аналіз відхилень від норм і управління за ними.

Тема 6. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Прийняття рішень і планування діяльності на основі аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Методи аналізу «витрати – обсяг – прибуток». Визначення точки беззбитковості; розрахунок обсягу діяльності необхідного для бажаного прибутку; визначення (планування) прибутку при певному обсязі діяльності. Графічні методи аналізу. Припущення аналізу «витрати – обсяг – прибуток».

Змістовий модуль 3.

Аналіз і контроль витрат

Тема 7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

Релевантний підхід до управління. Поняття про релевантність облікової інформації та її вплив на прийняття рішень. Пошук альтернативних варіантів дій і вибір найбільш оптимального з них. Використання аналізу «витрати – обсяг – прибуток» в процесі прийняття рішень. Аналіз типових варіантів альтернативних рішень: виробляти або купувати, прийняття або відмова від спеціального замовлення, припинення діяльності неприбуткового сегмента тощо.

Тема 8. Бюджетування і контроль

Бюджет як інструмент системи управлінського контролю, його сутність і функції. Види і форми бюджетів. Загальна характеристика операційного і фінансового бюджетів. Порядок складання і призначення бюджету продаж, бюджету виробництва, бюджету придбання і використання матеріалів, бюджету трудових витрат, бюджету загальновиробничих витрат, бюджету адміністративних витрат і витрат на збут. Методика і техніка контролю за виконанням бюджетів. Призначення і порядок складання гнучких бюджетів. Аналіз відхилень з використанням гнучкого бюджету.

Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності

Поняття і класифікація центрів відповідальності. Принципи обліку, звітності та оцінки діяльності центрів відповідальності. Облік і оцінка діяльності центрів витрат. Облік і оцінка діяльності центрів прибутку. Облік і оцінка діяльності центру інвестицій. Поняття про трансфертні ціни та їх застосування, їх функції та методи визначення. Особливості обліку і звітності по сегментах бізнесу.

Тема 10. Стратегічний управлінський облік

Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку. Калькулювання собівартості за видами діяльності. Комплексне управління витратами. Калькулювання витрат за весь життєвий цикл продукту. Витрати на якість. Система «якраз вчасно» та її вплив на облік. Перспективні рішення з питань ціноутворення. Економічна модель ціноутворення. Ціноутворення за принципом «витрати плюс». Ціноутворення за вартістю часу та матеріалів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	с. р.		л	п	лб	інд.	с. р.
Модуль 1												
<i>Змістовий модуль 1. Зміст управлінського обліку та поняття витрат</i>												
Тема 1. Управлінський облік: суть, завдання та взаємозв'язок з фінансовим обліком	8	2	2			4	8	-	-			8
Тема 2. Витрати і їх класифікація як основа побудови системи управлінського обліку	10	4	2			4	10	1	1			8
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>18</i>	<i>6</i>	<i>4</i>			<i>8</i>	<i>18</i>	<i>1</i>	<i>1</i>			<i>16</i>
<i>Змістовий модуль 2. Облік калькулювання витрат</i>												
Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними витратами	12	4	4			4	12	1	1			10
Тема 4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	12	4	4			4	12	1	1			10
Тема 5. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	12	4	4			4	12	1	1			10
Тема 6. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	8	2	2			4	8	1	1			6
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>44</i>	<i>14</i>	<i>14</i>			<i>16</i>	<i>44</i>	<i>4</i>	<i>4</i>			<i>36</i>
<i>Змістовий модуль 3. Аналіз і контроль витрат</i>												
Тема 7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	10	2	4			4	10	1	-			9
Тема 8. Бюджетування і контроль	12	4	4			4	12	1	1			10
Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності	8	2	2			4	8	1	1		-	6
Тема 10. Стратегічний управлінський облік	8	2	2			4	8	-	1			7
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	<i>38</i>	<i>10</i>	<i>12</i>			<i>16</i>	<i>38</i>	<i>3</i>	<i>3</i>			<i>32</i>
Разом за модуль 1	100	30	30			40	100	8	8			84
Модуль 2												
ІНДЗ	20		-	-	20	-	20		-	-	20	-
Усього годин	120	30	30		20	40	120	8	8		20	84

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Управлінський облік: суть, завдання та взаємозв'язок з фінансовим обліком	2	-
2	Витрати і їх класифікація як основа побудови системи управлінського обліку	2	1
3	Система обліку і калькулювання за повними витратами	4	1
4	Система обліку і калькулювання за змінними витратами	4	1
5	Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	4	1
6	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	2	1
7	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	4	-
8	Бюджетування і контроль	4	1
9	Облік і контроль за центрами відповідальності	2	1
10	Стратегічний управлінський облік	2	1
	Разом	30	8

7. Самостійна робота

Для опанування матеріалу дисципліни окрім лекційних та практичних занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу слід приділяти самостійній роботі здобувачів освітніх послуг (СР).

Основні види СР при вивченні дисципліни «Управлінський облік»:

- розв'язання домашніх завдань, вправ, питань, тестових завдань;
- самостійна проробка питань;
- конспектування та підготовка реферату (презентації) за певною темою;
- виконання індивідуального завдання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Управлінський облік: суть, завдання та взаємозв'язок з фінансовим обліком	4	8
2	Витрати і їх класифікація як основа побудови системи управлінського обліку	4	8
3	Система обліку і калькулювання за повними витратами	4	10
4	Система обліку і калькулювання за змінними витратами	4	10
5	Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	4	10
6	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	4	6
7	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	4	9
8	Бюджетування і контроль	4	10
9	Облік і контроль за центрами відповідальності	4	6
10	Стратегічний управлінський облік	4	7
	ІНДЗ	20	20
	Разом	60	104

8. Індивідуальні завдання

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання у вигляді розрахунково-графічної роботи, за виконання якого здобувач освітніх послуг отримає 20 балів, на нього відводиться 20 год. самостійної роботи.

Метою ІНДЗ є поглиблення і закріплення здобувачів освітніх послуг теоретичних знань з управлінського обліку й набуття вмінь пов'язувати свої знання з практикою. Виконання ІНДЗ дає здобувачеві можливість навчитися самостійно використовувати й узагальнювати теоретичні положення та інформаційні матеріали, формулювати власні погляди стосовно невирішених проблем та обґрунтовувати висновки і пропозиції, спрямовані на їх вирішення.

Індивідуальні науково-дослідні завдання з курсу «Управлінський облік» подаються у вигляді розрахункового завдання або тез доповіді конференції. Тему доповіді слід обирати відповідно до власних зацікавлень і знання матеріалу публікацій.

Розрахункове завдання формується за вихідними даними суб'єктів господарювання, які можна отримати із сайтів у процесі виконання певного розділу роботи.

Орієнтовний план для виконання розрахунково-графічної роботи:

Вступ

Розділ 1. Теоретична частина з управлінського обліку на підприємстві

Розділ 2. Розрахункова частина (на матеріалах підприємства)

2.1. Загальна оцінка фінансового стану

2.2. Оцінка фінансової стійкості

2.3. Аналіз ліквідності та платоспроможності

2.4. Аналіз ділової активності

2.5. Облік фінансових результатів

2.6. Облік оплати праці

2.7. Облік необоротних активів

2.9. Облік матеріальних ресурсів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки (якщо потрібно)

Текст чіткого викладення, без скорочення слів. У кінці роботи необхідно вказати перелік використаних літературних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Титульний аркуш і вся робота оформляється згідно з установленим порядком. На титульній сторінці потрібно вказати тему, дисципліну, прізвище та ініціали здобувача освітніх послуг, спеціальність, освітню програму, курс, групу.

З відома викладача студент може виконати ІНДЗ на тему, не передбачену в запропонованому переліку.

Рекомендована тематика індивідуальної самостійної роботи

1. Сутність, задачі і функції управлінського обліку.
2. Спільні риси і відмінності фінансового та управлінського обліку.
3. Принципи організації управлінського обліку.
4. Суть та класифікація систем управлінського обліку.

5. Назвіть основні ознаки класифікації витрат в управлінському обліку.
6. Охарактеризуйте прямі, непрямі, основні, накладні та конверсійні витрати.
7. Сутність і завдання класифікації витрат за економічними елементами і статтями калькуляції.
8. Групування витрат за об'єктами обліку, центрами відповідальності та календарними періодами.
9. Методи визначення функції витрат, їх сутність і порівняльна характеристика.
10. Класифікація методів обліку витрат і калькулювання.
11. Облік, оцінка і контроль витрат за економічними елементами.
12. Облік і контроль витрат за статтями калькуляції.
13. Сутність та прийоми калькулювання витрат.
14. Класифікація калькуляцій витрат.
15. Характеристика і сфера застосування простого директ-косту.
16. Характеристика системи управління витратами на основі нормативних витрат.
17. Порівняльна оцінка елементів методу стандарт-кост і нормативного методу.
18. Порядок аналізу відхилень фактичних витрат від нормативних.
19. Методи аналізу взаємозв'язку «витрати - обсяг - прибуток».
20. Характеристика аналітичного методу визначення точки беззбитковості.
21. Сутність ефекту операційного левереджу.
22. Поняття про релевантність облікової інформації та її вплив на прийняття рішень.
23. Аналіз типових варіантів альтернативних рішень.
24. Бюджет як інструмент системи управлінського контролю, його сутність і функції.
25. Класифікація бюджетів.
26. Методика і техніка контролю за виконанням бюджетів.
27. Організація бюджетного контролю.
28. Принципи обліку, звітності та оцінки діяльності центрів відповідальності.
29. Поняття про трансфертні ціни та їх застосування, їх функції та методи визначення.
30. Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання ІНДЗ	К-ть балів
ІНДЗ виконано відмінно: повно висвітлена тема, проведені розрахунки та сформульовані власні висновки	20
Добре виконання: недостатньо повно проведені розрахунки із нечітко сформульованими власними висновками або не достатньо висвітлена тема	13-19
Задовільне виконання ІНДЗ: неповно висвітлено тему без власних висновків студента	7-12
Тема висвітлена без чіткого розуміння суті дослідження	1-6

9. Методи навчання

Метод навчання – взаємопов'язана діяльність викладача та студентів, спрямована на засвоєння студентами системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток.

В рамках вивчення дисципліни передбачається проведення лекцій з використанням сучасних інформаційних технологій (інформаційні лекції, проблемні лекції, лекції-візуалізації, міні-лекції), використання інтерактивних методів в процесі обговорення питань семінарського заняття (робота в парах, «малих групах», «мозковий штурм», мікрофон та інше), практичні заняття (вправи, практичні роботи, кейс-метод, ділові ігри), засобів самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти.

10. Методи контролю

У зв'язку з різноманіттям різних форм контролю їхнє цільове призначення може мати той чи інший ступінь відмінності:

- Визначення рівня засвоєння матеріалу по конкретній темі навчальної дисципліни на основі індивідуальної бесіди викладача з кожним студентом окремо;
- Визначення ступеня засвоєння матеріалу групою або потоком студентів по одному чи декільком розділам курсу, розглянутим протягом фіксованого періоду часу, рівного, наприклад, третини семестру (поточний контроль);
- Визначення якості засвоєння матеріалу дисципліни в цілому (підсумковий контроль);
- Виявлення готовності студентів до вивчення нових дисциплін (контроль залишкових знань).

Результати контролю використовуються для:

- Удосконалювання (корекції) методів і прийомів навчання;
- Внесення змін у робочі плани і програми навчального процесу, тобто в зміст і організацію навчального процесу в цілому;
- Надання допомоги відстаючим студентам шляхом проведення додаткових індивідуальних, групових і потокових консультацій.

Поточний контроль навчальної роботи в міжсесійний період здійснюється в ході аудиторних і практичних занять. Так на кожному занятті викладач контролює:

- розуміння студентом розрахункових співвідношень і методів,
- уміння вирішувати типові задачі по темі ;
- готовність студента до виконання нової певної роботи заданих в схемах, таблицях, попередніх розрахунків і т.п., розуміння цілей і задач нової роботи і використовуваної в ній методики вимірів;
- хід і виконання роботи, а також правильність отриманих при вимірі результатів.

При проведенні практичних занять контроль зводиться до оцінки уміння вирішувати типові задачі, а також до виявлення розуміння базових положень теорії.

Метод усного опитування. Є найпоширенішим і найбільш ефективним. Його використовують при вивченні майже всіх предметів. Полягає у з'ясуванні рівня знань учня завдяки прямому контакту з ним під час перевіркової бесіди. Усне опитування передбачає постановку вчителем питань (завдань), підготовку учнів до відповіді та демонстрування своїх знань, корекцію і самоконтроль викладених знань у процесі відповіді, аналіз та оцінювання її.

Тестові методи перевірки знань проводяться для оцінки результатів знань за вивчений змістовий модуль. Тоді, можна говорити про те, що здобувачам видана визначена інформація для формування системи поглядів і пізнання. Звідси ціль

контролю дати відповідь на питання про існування у свідомості здобувачів такої системи в дійсності. Тестові завдання використовують для оцінювання рівня розвитку логічного мислення здобувачів, оволодіння ними розумовими операціями, науковими принципами, основними законами та дають змогу оцінити рівень засвоєння окремих тем, понять, явищ, процесів, способів дій у межах конкретного дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться наприкінці семестру у формі іспиту. Іспит, як і інші види перевірки успішності, підвищують відповідальність викладача і кожного здобувача за свою роботу, сприяють систематизації вивченого, вихованню в здобувачів вимогливості до себе тощо. Іспити з даної дисципліни проводяться в усній формі.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів освітніх послуг враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів», контрольні заходи включають: поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять, ІНДЗ і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 90 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачеві освітніх послуг скласти іспит – 51 бал).

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освітніх послуг

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною системою	Оцінка за системою в УДПУ
A	<i>ВІДМІННО.</i> Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію (наукова література, газетно-журнальні публікації, Інтернет, мультимедійні програми тощо), виявляє власне ставлення до неї, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в різних формах.	5 (відмінно)	90 – 100
B	<i>ДУЖЕ ДОБРЕ.</i> Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен самостійно опрацювати навчальний матеріал, але потребує консультацій з викладачем; виконує творчі завдання.	4 (добре)	82 – 89
C	<i>ДОБРЕ.</i> Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити		75 – 81

	висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.		
D	<i>ЗАДОВІЛЬНО.</i> Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію.	3 (задовільно)	69 – 74
E	<i>ДОСТАТНЬО.</i> Студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтується в поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.		60 – 68
FХ	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО.</i> Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними.	2 (незадовільно)	35 – 59
F	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс.</i> Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.		1 – 34

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Заходи з оцінювання результатів навчання студента включають:

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 70 балів);

- індивідуальне навчально-дослідне завдання (максимально 20 балів).

На практичному занятті здобувач може отримати максимально 10 балів, а саме: за роботу на практичному занятті (максимально 6 балів), виконання завдань самостійної роботи (максимально 4 балів).

Здобувач вищої освіти також має можливість перезарахування балів (інші види робіт) за наявності результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (стажування, тренінги, участь у конференціях, семінарах та ін.) та інформальній освіті (самоосвіта), як результат виконання ІНДЗ.

Оцінювання виконання *практичного завдання*

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5-6	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
3-4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання *завдань самостійної роботи*

К-сть балів	Критерії оцінювання
3-4	Здобувач вищої освіти виконав усі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; форма здачі завдань повністю відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує вичерпно та впевнено, дає аргументовані та переконливі відповіді на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні дотримується стилістичних, орфографічних та пунктуаційних правил.
1-2	Здобувач вищої освіти виконав не всі завдання самостійної роботи, передбачені планом практичного заняття; форма здачі завдань не відповідає вимогам; результати самостійної роботи презентує з труднощами, не може дати відповідь на уточнюючі запитання; в усному та писемному мовленні допускаються стилістичні, орфографічні та пунктуаційні помилки.
0 балів	Здобувач не виконав завдання самостійної роботи.

Дотримання принципів та правил академічної доброчесності передбачає самостійне виконання завдань до практичних занять, завдань самостійної роботи, завдань до ІНДЗ, підготовки до підсумкового контролю,

визначених Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, Законом України «Про авторське право і суміжні права», методичними рекомендації щодо дотримання принципів академічної доброчесності на факультеті соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання і самостійна робота										ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3				20	10	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
2	7	7	7	7	7	10	10	10	3			

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
75–81	C	
69–74	D	Задовільно
60–68	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Управлінський облік: навчальний посібник. МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; уклад. О. А. Дем'янишина. Умань : Візаві, 2019. 216 с.
2. Ленъ В. С. Управлінський облік : підручник. 2-ге вид., виправ. Київ : Каравела, 2019. 259 с.
3. Брадул О. М., Шепелюк В. А. Управлінський облік: навчально-практичний посіб. : рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ. (2-ге вид., переробл. і допов.). Київ : Кондор, 2017. 349с.
4. Управлінський облік: навчальний посібник. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; уклад. О. А. Дем'янишина. Умань: Візаві, 2019. 216 с.
5. Ленъ В. С. Управлінський облік : підручник. 2-ге вид., виправ. Київ : Каравела, 2019. 259 с.
6. Брадул О. М., Шепелюк В. А. Управлінський облік: навчально-практичний посіб. : рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Кондор, 2017. 349 с.
7. Сіренко Н.М., Баришевська І. В. Управлінський облік у схемах і таблицях. Навчальне видання. Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв. 2018. 69 с.
8. Плаксієнка В.Я. Управлінський облік : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / За ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава : ПП «Астрая» 2018. 250 с.

Допоміжна

1. Бондар М.І., Єршова Н. Ю. Стратегічний управлінський облік ризиків: теоретичні та практичні аспекти. *Фінанси України*. 2019. № 2. С. 69 – 81.
2. Купріна Н. М. Стратегічний управлінський облік як інструмент забезпечення конкурентоспроможності та ефективності діяльності підприємства. *Економіка харчової промисловості*. 2017. Т. 9. № 3. С. 45 – 51. URL:<http://oaji.net/articles/2017/3396-1508483380.pdf>
3. Довжик О. О. Роль управлінського обліку та проблеми його впровадження на підприємствах. *Вісник*. 2012. № 2. URL:<http://dev.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2012/02/174.pdf>.
4. Бондаренко Н. М., Безкоморна О. Д. Сутність та класифікація витрат підприємства. *Вісник Дніпропетровського університету*. URL:<http://www.vestnikdnu.com.ua/archive/201482/111.html>
5. Тлучкевич Н.В. Управлінський облік. Практикум: навч. посібник. Луцьк: Луцький НТУ, 2018. 216 с.
6. Задорожний М. В., Омецінська І. Я., Богуцька Л. Т. Управлінський облік: приклади, задачі, тести: навч. посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с. URL: http://library.wunu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv/_2020.pdf
7. Управлінський облік: навч. посібник / В.Д. Зелікман, І.М. Ізвекова, Р.Б.

Сокольська та ін. Дніпро: НМетАУ, 2017. 198с. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/1407/1/Shevchenko_manual_Upravlinsiy_oblik2017.pdf

8. Гуцаленко Л.В., Колеснікова О.М., Лепетан І.М., Марчук У.О., Мельянова Л.В. Управлінський облік: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 370 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua/bitstream_2020.pdf

14. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: веб-сайт. URL:<http://www.zakon.rada.gov.ua>

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: веб-сайт. URL:<http://www.minfin.gov.ua>

3. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: веб-сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

4. «Дебет-Кредит» - Український бухгалтерський портал: веб-сайт. URL: <https://dtk.com.ua>

5. Офіційний сайт Ради з міжнародних стандартів фінансової звітності: веб-сайт. URL: http://www.taxadvisers.org.ua/rada_fin.html

6. Офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України: веб-сайт. URL: <http://www.ufpaa.org>

7. Сайт газети «Все про бухгалтерський облік» : веб-сайт. URL: <http://www.vobu.com.ua>

8. Головбух - все для сучасного бухгалтера!: веб-сайт. URL: <https://www.golovbukh.ua>